



BOSANSKOHERCEGOVAČKI AUTO - MOTO KLUB

**INFORMACIJA
O REGISTROVANIM MOTORNIM VOZILIMA U BIH U
PERIODU JANUAR/SIJEČANJ - DECEMBAR/PROSINAC
2018**

Februar/veljača 2019. godine

SADRŽAJ

SADRŽAJ.....	2
1. UVOD	3
2. REGISTROVANA /REGISTRIRANA DRUMSKA/CESTOVNA MOTORNA VOZILA U BiH	3
2.1. UKUPAN BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA	3
2.1.1. STAROSNA STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA	8
2.1.2. STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA PREMA POGONSKOM GORIVU	8
2.2. BROJ PRVOREGISTROVANIH/PRVOREGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA.....	9
2.3. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH UVEZENIH RABLJENIH DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA.....	10
2.4. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH NOVIH DRUMSKIH/CESTOVNIH VOZILA.....	10
3. ZAKLJUČAK	12

1. UVOD

Sektor za informisanje i dokumentaciju Bosanskohercegovačkog auto - moto kluba (SID BIHAMK) sistematski prikuplja dostupne podatke iz oblasti saobraćaja/prometa, koristeći pri tome sve relevantne izvore sa ciljem pravovremenog i detaljnog informisanja/informiranja javnosti. Postojanje različitih institucija sa podijeljenom nadležnosti u oblasti bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa otežava prikupljanje podataka, što svakako utiče na tačnost prezentiranih podataka. No, ipak cijenimo da unatoč mogućim nepreciznostima Informacija nudi značajne podatke za ukupno sagledavanje stanja bezbjednosti/sigurnosti drumskog/cestovnog saobraćaja/prometa u Bosni i Hercegovini.

2. REGISTROVANA/REGISTRIRANA DRUMSKA/CESTOVNA MOTORNA VOZILA U BIH

2.1. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

U protekloj 2018. godini u Bosni i Hercegovini je ukupno registrovano/registirano **1.064.130** drumskih/cestovnih motornih vozila, što u odnosu na 2017. godinu (1.021.120 m/v) predstavlja povećanje od **43.010** vozila, odnosno za **4,21%**.

U tabeli 1. dati su uporedni podaci ukupnog broja registrovanih cestovnih motornih vozila po entitetima/distriktu za 2017. i 2018. godinu:

	Ukupan broj registrovanih vozila za 2017.	Ukupan broj registrovanih vozila za 2018.	Razlika u broju registrovanih vozila u %
Federacija BiH	623.249	646.999	3,81 %
Republika Srpska	365.325	382.898	4,81 %
Distrikt Brčko	32.546	34.233	5,18 %
Ukupno u BiH	1.021.120	1.064.130	4,21%

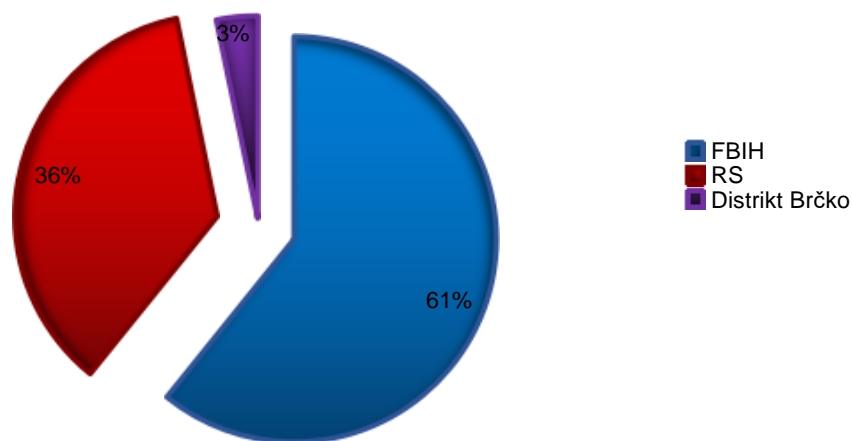
Tabela 1. Ukupan broj registrovanih motornih vozila za 2017 i 2018. Godinu

U tabeli 2. prikazani su podaci o broju registrovanih/registiranih vozila po područjima i kategorijama vozila za 2018. godinu:

	Putnička/ osobna mv	Mopedi i motocikli	Autobusi	Teretna vozila	Ostalo	Ukupan broj reg. vozila za 2018.
Federacija BiH	566.197	8.354	2.811	51.018	18.619	646.999
Republika Srpska	321.742	5.954	1.580	35.074	18.548	382.898
Distrikt Brčko	28.760	862	68	2.850	1.693	34.233
Ukupno u BiH	916.699	15.170	4.459	88.942	38.860	1.064.130

Tabela 2. Ukupan broj reg.motornih vozila po područjima i kategorijama za 2018. godinu

Prema naprijed navedenim podacima vidljivo je da je u Federaciji BiH ukupno registrovano/registrirano **646.999** drumskih/cestovnih motora vozila ili **60,8 %** od ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila na području BiH, u Republici Srpskoj **382.898** ili **35,98 %** od ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila na području BiH, dok je u Distriktu Brčko registrovano/registrirano ukupno **34.233** drumskih/cestovnih motornih vozila ili **3,22 %** od ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila na području BiH. Na dijagramu 1. dat je prikaz procentualnog udjela broja registrovanih/registriranih vozila po entitetima/distriktu u ukupnom broju registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila u BiH za proteklu 2018. godinu.

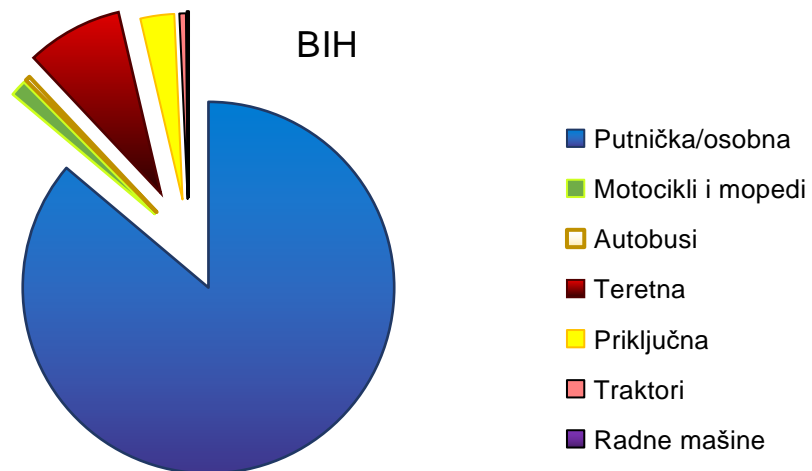


Dijagram 1. Procentualni udio broja reg. vozila pojedinih entiteta/distrikta u ukupnom broju reg. drumskih/cestovnih motornih vozila za 2018. godinu

Posmatrajući podatke navedene u tabeli 3. vidljivo je da od ukupnog broja registrovanih/registriranih vozila najveći procenat zauzimaju putnička/osobna motorna vozila:

KATEGORIJA MOTORNIH VOZILA	BROJ VOZILA	PROCENAT (%)
Putnička/osobna vozila	916.699	86,14
Mopedi i motocikli	15.170	1,42
Autobusi	4.459	0,42
Teretna vozila	88.942	8,36
Priključna vozila	31.271	2,95
Traktori	6.023	0,56
Radne mašine	1.566	0,15

Tabela 3. Broj reg. vozila u 2018. godini prema kategorijama



Dijagram 2. Procentualni prikaz udjela pojedinih kategorija vozila u BiH za 2018. Godinu

Detaljan prikaz broja registrovanih/registriranih motornih vozila po kategorijama i po kantonima/županijama u FBiH u 2018. godini dat je u tabeli 4.

KANTON	Putnička /osobna mv	Mopedi i motocikli	Autobusi	Teretna vozila	Ostalo	Ukupno
Kanton Sarajevo	134.191	1.854	508	10.163	2.218	148.945
TK	112.467	1.276	628	9.136	4.552	128.059
ZDK	89.048	1.107	464	7.761	3.225	101.605
HNK	63.941	953	368	6.956	1.294	73.512
USK	54.068	1.284	224	3.616	2.778	61.970
SBK	55.726	733	388	5.560	2.150	64.557
ZHK	27.484	308	93	5.210	994	34.089
HBK/K10	14.185	211	65	1.411	509	16.381
Posavski kanton	8.315	576	30	825	726	10.472
BPK	6.772	41	43	380	173	7.409
UKUPNO FBiH	566.197	8.354	2.811	51.018	18.619	646.999

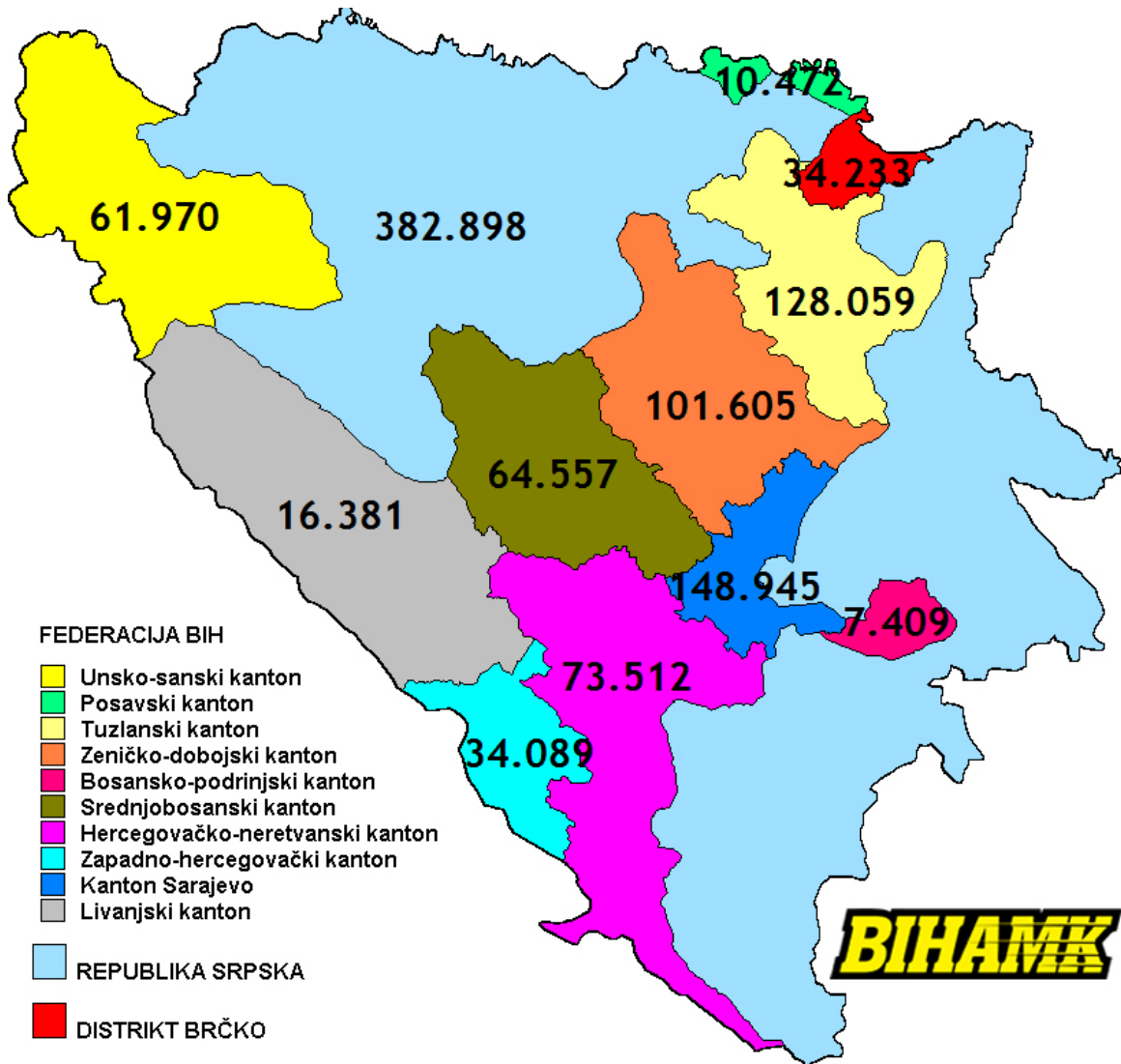
Tabela 4. Detaljan prikaz broja reg. drumskih/cestovnih motornih vozila po kategorijama i kantonima/županijama u FBiH za 2018.godinu

Ukoliko uporedimo podatke o registrovanim vozilima po kantonima za 2017. i 2018. godinu što je prikazano u tabeli 5., uočićemo da se broj registrovanih vozila u svim kantonima/županijama povećao.

KANTON	Ukupan broj reg.vozila u 2017. godini	Ukupan broj reg.vozila u 2018. godini	Razlika %
Kanton Sarajevo	143.428	148.945	3,85%
TK	124.382	128.059	2,47%
ZDK	96.887	101.605	4,87%
HNK	70.628	73.512	4,08%
USK	60.728	61.970	2,05%
SBK	61.466	64.557	5,03%
ZHK	32.560	34.089	4,70%
HBK/K10	15.720	16.381	4,20%
Posavski kanton	10.288	10.472	1,79%
BPK	7.162	7.409	3,45%
UKUPNO FBiH	623.249	646.999	3,81%

Tabela 5. Prikaz broja reg. drumskih/cestovnih motornih vozila po kantonima/županijama u FBiH za 2018.godinu sa uporednim podacima za 2017. godinu

Radi boljeg pregleda podataka koji su predstavljeni u tabelama 1. i 4. na slici 1. predstavljen je ukupan broj registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila po entitetima/distriktu, kao i kantonima/županijama u Federaciji BiH.



Slika 1. Prikaz ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila po entitetima/distriktu i kantonima/županijama u FBiH u 2018. godini

2.1.1. STAROSNA STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

Detaljnijom analizom podataka uočili smo da je ekonomska kriza, kao i uvođenje novih propisa o uvozu cestovnih motornih vozila (ukidanjem starosne granice prilikom uvoza vozila), tačnije uvođenje propisa o homologaciji vozila, umnogome uticalo na starosnu strukturu voznog parka u našoj zemlji¹. Prema dostupnim podacima o ukupnom broju registrovanih vozila može se zaključiti da je prosječna starost motornih vozila u našoj zemlji **16.** godina.

U sljedećoj tabeli dat je broj registrovanih vozila u Bosni i Hercegovini prema Euro standardima za 2018. godinu, prema kojem se može procijeniti starosna struktura vozila:

Euro standard*	Godište vozila	Broj vozila	Procentualno učešće broja vozila prema euro standardu u ukupnom broju reg. vozila
Konvencionalno vozilo	Do 1991.	184.041	18,0%
Euro 1	Do 1992.	32.119	3,15%
Euro 2	Do 1996.	78.121	7,7%
Euro 3	Do 2000.	321.282	31,5%
Euro 4	Do 2005.	259.553	25,45%
Euro 5	Do 2009.	106.144	10,4%
Euro 6	Od 2009.	37.884	3,7%
EEV	Od 2005.	800	0,1%
			100%

Tabela 6. Broj registrovanih vozila u BiH prema Euro standardima

Posmatrajući podatke u tabeli 6. možemo vidjeti da je više od **60%** registrovanih vozila u Bosni i Hercegovini starije od 18 godina, a više od **85%** voznog parka starije od 13 godina.

Takođe, prema podacima navedenim u tabeli 6. možemo vidjeti da broj vozila starijih od 26 godina nažalost još uvijek čini više 1/5 od ukupnog voznog parka, dok broj vozila sa Euro 3 motorom, odnosno vozila starijih od 18 godina čini skoro trećinu ukupnog broja registritovanih motornih vozila. Ono što je evidentno iz navedene tabele i što je posebno uočljivo jeste i činjenica da je došlo do značajnijeg porasta broja novijih vozila sa motorima Euro 4, 5 i 6, koja sad čine skoro 40% od ukupnog broja registrovanih vozila, što je uticalo i na ukupnu promjenu starosne strukture voznog parka u našoj zemlji.

¹ Navedene podatke o starosnoj strukturi vozila dokazuju i saobraćajno/prometno preventivne akcije BIHAMK-a u kojima se iz godine u godinu povećava prosječna starost vozila kontrolisanih metodom slučajnog uzorka.

2.1.2. STRUKTURA DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA PREMA POGONSKOM GORIVU

U narednoj tabeli prikazan je broj registrovanih vozila prema vrsti pogonskog goriva:

Vrsta goriva	Broj vozila	Procenat
Benzin	245.086	23,27%
Dizel	746.029	72,07%
Biodizel	136	0,013%
LPG*	7	0,0006%
CNG*	113	0,001%
Električna vozila	38	0,0036%
Kombinovana vozila dizel/CNG(LPG)	43	0,0041%
Kombinovana vozila benzin/CNG(LPG)	38.814	3,7%
Hibrid benzin/elektrika	436	0,04%
Hibrid dizel/elektrika	95	0,009%

Tabela 7. Broj registrovanih vozila u BiH prema vrsti goriva

Prema podacima prikazanim u gornjoj tabeli vidljivo je da više od 70% vozila koristi dizel kao pogonsko gorivo, više od 23% benzin, dok je broj vozila sa alternativnim pogonskim gorivom značajno porastao u odnosu 2017. godinu i sad iznosi nešto više od 4,5 %.

2.2. BROJ PRVOREGISTROVANIH/PRVOREGISTRIRANIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIH VOZILA

U prvoregistrovana/prvoregistrirana drumska/cestovna motorna vozila spadaju sva vozila (nova i uvezena rabljena) koja su u toku 2018. godine prvi put registrovana/registrirana na području BiH.

U Bosni i Hercegovini tokom 2018. godine prvi put je registrovano/registrirano **89.110** drumskih/cestovnih motornih vozila, što čini **8,37 %** od ukupnog broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila u BiH za 2018. godinu. Upoređujući podatke o prvi put registrovanim vozilima u 2018. godini sa podacima iz 2017. godine vidljivo je da je broj prvoregistrovanih vozila povećan za **13.989** vozila odnosno za **18,62%**.

U tabeli 8. dati su podaci o ukupnom broju prvi put registrovanih/registiranih drumskih/cestovnih motornih vozila u BiH za 2018. godinu prema kategorijama .

KATEGORIJA	Broj vozila prvi put reg. 2018	%
Mopedi, motocikli i četverocikli	2.602	2,9%
Putnička vozila	71.964	80,8%
Autobusi	422	0,5%
Teretna vozila	8.750	9,8%
Priključna vozila	3.139	3,6%
Radne mašine	348	0,4%
Traktori	1.786	2,0%
UKUPNO	89.110	100%

Tabela 8. Podaci o ukupnom broju prvi put reg. vozila u BiH za 2018. godinu po kategorijama

Prema analiziranim podacima dolazimo do zaključka da je od ukupnog broja prvi put registrovanih/registiranih drumskih/cestovnih motornih vozila, **14,72 %** novih drumskih/cestovnih motornih vozila, dok je **85,28 %** uvezenih rabljenih drumskih/cestovnih motornih vozila.

2.3. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH UVEZENIH RABLJENIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIM VOZILA

Svake godine u Bosnu i Hercegovinu se uveze određeni broj rabljenih motornih vozila. Tokom 2018. godine registrovano/registirano je **75.990** uvezenih rabljenih motornih vozila, što u odnosu na 2017. godinu predstavlja povećanje od **13.175** vozila. Registrovana/registirana rabljena vozila koja su uvezena u našu zemlju tokom 2018. godine čine oko **7,14 %** od ukupnog broja registrovanih/registiranih motornih vozila u BiH.

Kada upoređujemo 2017. godinu i 2018. godinu po pitanju uvezenih rabljenih vozila dolazimo do zaključka da je broj uvezenih rabljenih vozila u 2018. godini veći za oko **20,97 %**.

2.4. BROJ REGISTROVANIH/REGISTRIRANIH NOVIH DRUMSKIH/CESTOVNIH MOTORNIM VOZILA

Tokom 2018. godine u Bosni i Hercegovini registrovano/registrarano je **13.120²** novih drumskih/cestovnih motornih vozila, od toga je **7.396** prodatih novih putničkih/osobnih vozila ili **56%**, odnosno 9.740 putničkih i privrednih vozila³ što čini 74% od ukupnog broja prodatih novih vozila.

Od ukupnog broja registrovanih/registraranih motornih vozila u BIH **1,23 %** su registrovana/registrarana nova vozila koja su kupljena od strane fizičkih ili pravnih lica u 2018. godini.

U tabeli 9. dat je prikaz ukupnog broja prodatih novih osobnih/putničkih i privrednih vozila³ po brand-ovima, kao i procentualni udio prodaje po pojedinim brandovima u 2018.godini.

BRAND VOZILA	BROJ PRODATIH VOZILA	%
Škoda	1.494	15,3
Volkswagen	1.724	17,7
Opel	715	7,3
Toyota	548	5,6
Renault	540	5,5
Citroen	426	4,4
Peugeot	457	4,7
Audi	282	2,9
Dacia	659	6,8
Hyundai	314	3,2
Suzuki	199	2,0
KIA	204	2,1
SEAT	149	1,8
Mercedes	332	3,4
Ford	152	1,6
BMW	121	1,2
Nissan	115	1,2
Volvo	107	1,1
Porsche	62	0,6
Fiat	281	2,9
Ostala (Mazda,Mitsubishi, Lexus, Honda, Lancia, Jeep, Mini,...)	859	8,7
UKUPNO	9.740	100

² Za prva tri mjeseca u 2018.godini kao nova vozila smo tretirali i vozila koja su proizvedena u 2017. i 2018.godini

³ Vozila kategorije M1 i N1

Tabela 9. Broj prodatih putničkih/osobnih i privrednih cestovnih motornih vozila u BiH

Posmatrajući učešće pojedinih brandova novih putničkih/osobnih i privrednih drumskih/cestovnih motornih vozila na bosanskohercegovačkim cestama, primjećujemo da je i ove godine najprodavaniji brand **Volkswagen** sa prodatih **1.724** ili **17,7 %** od ukupnog broja prodatih novih putničkih i privrednih motornih vozila iza kojeg slijedi **Škoda** sa **1494** ili **15,3%** prodatih vozila, **Opel** sa **715** prodatih vozila ili **7,3%** od ukupnog broja prodatih novih putničkih i privrednih vozila, itd.

3. ZAKLJUČAK

S obzirom da tokom proteklih godina nisu praćeni sistematski, veoma je teško upoređivati podatke o ukupnom broju registrovanih /registriranih vozila iz prethodnih deset godina. Kao relevantne podatke možemo uzeti one od 2013. godine. Shodno tome, analizirajući i upoređujući podatke o registrovanim/registriranim motornim vozilima u BiH u 2018. godini sa podacima iz prethodnih pet godina, primjećujemo porast broja registrovanih/registriranih drumskih/cestovnih motornih vozila za **18,84%**⁴.

Međutim, određeni podaci - kao što su podaci o uvezenim i novoprodanim vozilima - prikupljeni su sistematski pa je i moguće njihovo upoređivanje. Detaljnom analizom dobijenih podataka uočili smo da je ekonomska kriza, kao i uvođenje novih propisa o uvozu drumskih/cestovnih motornih vozila (ukidanjem starosne granice prilikom uvoza vozila), tačnije uvođenje propisa o homologaciji vozila, umnogome uticalo na starosnu strukturu voznog parka u našoj zemlji. Tako je u periodu od 2011. godine, kad je stupio na snagu Pravilnik o homologaciji, pa do 2015. godine došlo do značajnog povećanja uvezenih rabljenih vozila. Tokom 2016. i 2017. godine trend povećanja broja uvezenih rabljenih vozila je zaustavljen, pa je uvezenih značajno manje vozila u odnosu na predhodne godine. Međutim, tokom protekle godine ponovno je došlo do porasta broja uvezenih rabljenih vozila i to za **20,97%** u odnosu na predhodnu 2017. godinu.

⁴ Podaci o broju registrovanih/registriranih motornih vozila i broju prvoregistrovanih/prvoregistriranih vozila u BiH za 2015.godinu dobijeni su od iz više izvora: Ministarstava unutrašnjih poslova (FMUP, MUP RS, Kantonalni MUP-a), vlastitih izvora i Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA) . Koristeći razne izvore podataka, u svakoj situaciji u kojoj je došlo do neusklađenosti u navedenim podacima BIHAMK je kao relevantne koristio podatke Agencije za identifikacione dokumente, evidenciju i razmjenu podataka (IDDEEA)

Tako je u periodu 2011.-2018. godina u Bosnu i Hercegovinu je uvezeno ukupno **498.869** rabljenih motornih vozila, što čini **46,8%** ukupnog voznog parka u Bosni i Hercegovini.

Istovremeno u periodu 2011.- 2015. godina broj prodatih novih vozila znatno je opao, sa **11.847** vozila na **7.830** vozila, odnosno za **33,9%**, da bi tokom protekle tri godine došlo do ponovnog značajnijeg povećanja broja prodatih novih vozila: u 2016. godini za **2.823** vozila, odnosno za **36,05%** u odnosu na 2015. godinu, u 2017. godini za **1.653** vozila ili za **15,5%** u odnosu na 2016. godinu, a u 2018. godini za **814** vozila ili za **6,6%** u odnosu na 2017. godinu.